

Styrk det skånsomme fiskeri, beskyt og genopret naturens balance

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri, FSK, vil gerne takke for muligheden for at komme med forslag og input til regeringens biodiversitetspakke. Kystfiskerne er helt afhængige af en sund, robust natur i balance. Derfor har vi følgende forslag:

Frem det skånsomme kystfiskeri

Ved at fremme det skånsomme fiskeri og flytte mere af det erhvervsmæssige fiskeri over på de passive og semipassive fangstmetoder som garn, krog og snurrevod, kan presset på havbundens natur reduceres. Det vil gavne biodiversiteten. I det nordlig Øresund er biodiversiteten god, og der er sunde fiskebestande. Dette skyldes Øresunds unikke placering og morfologi, men også at der kun har været fisket naturskånsomt med passive (stillestående redskaber) i sundet siden 30'erne. Dette bekræftes af førende forskere. Hvis man vil gavne havets biodiversitet samtidig med at der kan foregå et fiskeri, kan man oprette lignede områder andre steder i Danmark. Et skift til mere skånsomt fiskeri vil ud over at gavne biodiversiteten også sikre lokale arbejdspladser, et mere klimavenligt fiskeri og et fiskeri, der fisker næsten uden bifangst af små fisk.

Lav en national råstofplan

Lav en råstofplan, der udelukker indvinding af råstoffer i de kystnære områder - særligt på fiskepladser og i gyde- og opvækstområder. På Disken – en sandbanke i Øresund – har en dybdegående rapport lavet af uvildige forskere bekræftet, at råstofindvinding har en negativ effekt på naturenⁱ. Denne rapport står i kontrast til de undersøgelser der ligger til grund for råstoff tilladelserne. De konkluderer nemlig at råstofindvinding ingen eller ringe effekt har på den marine biodiversitet. Det bør bekræfte forvaltere i, at de "undersøgelser", der i dag ligger til grund for tilladelser råstofindvinding ikke er fyldestgørende. Rigtig mange steder oplever fiskerne en nedgang i fiskeriet efter råstofindvinding. Dette gælder f. eks. Århus bugt, omkring Fyn og ved Køge.

I basisanalysen under EUs havstrategidirektivⁱⁱ fremgår det at "*Råstofindvindingsområder opgøres som tabt havbund*". Det vil sige, at der år for år fjernes mere og mere natur fra de kystnære områder. Dette bør adresseres i en biodiversitetspakke. Særligt Østersøen og Bælthavet vækker bekymring. Her fremgår det i samme basisanalyse at meget store andele af visse naturtyper, er "tabt" på grund af råstofindvinding (over 50 % for en naturtype), og de største tab sker på lavere vanddybder (Tabel 22.3). Det er bekymrende; både for naturen og for kystfiskeriet.

En kommercielt vigtig art som sild gyder desuden demersalt, og rekrutteringen til bestanden i vestlige Østersø (forårs-gyderer) har fejlet i de sidste 20 årⁱⁱⁱ. Man ved at netop denne bestand gyder på lave vanddybder i

hele Østersøen, men det undersøges aldrig om denne indvinding kan have en negativ effekt på sildens rekruttering.

Som en del af en biodiversitetsplan for havet foreslår vi derfor følgende:

- Der laves en national råstofplan, der sigter på, at der ikke indvindes sand og grus på fiskepladser, i gyde og opvækstområder
- Det undersøges hvordan og hvor hurtigt "tømte" resurseområder – fx på Jyske Rev – genetableres
- De undersøgelser, der kræves af råstofbranchen før indvinding kan finde sted, bliver markant bedre til at belyse hvilke konsekvenser, der er forbundet med en indvinding. Fx kumulative effekter eller naturtype påvirkning
- Vederlag fra indvinding bruges på naturgenopretning

Stop dumpning

FSK mener ikke at der bør dumpes havneslam eller udgravningsslam i havet. Fiskeriet går tilbage eller må helt opgives i visse områder. Dermed kan det konkluderes at dumpning er skidt for naturen. Eksempelvis er fiskeriet i Odense fjord gået kraftigt tilbage som efter de store havne-udvidelser med efterfølgende dumpning, og ved Kalundborg er fiskeriet i visse områder også helt stoppet efter dumpninger.

Styr på næringsstoffer

Iltsvind ødelægger hvert år mange km² havbund. Særligt denne sensommer/efterår har det været slemt. Det er derfor klart, at der må gøres en større indsats for at bremse udledningen. Dette gælder både landbruget men også havbrug. I FSK mener vi derfor at havbrug skal udfases. Også på grund af de øvrige problemer med havbrug som medicinrester og kobber (antibegroning). De iltfattige og iltfrie områder ødelægger fiskene mulighed for at bruge den natur de trives bedst i, de har svært ved at finde føde og bliver stressede. Dette påvirker både fiskerierhvervet og naturen meget negativt.

Genopret og beskyt ålegræs, havets blå skove og stenrev

Kystzonen er meget vigtig for biodiversiteten og for erhvervsfiskeriet. Mange vigtige fiskearter bruger kystzonen i deres livscyklus, så derfor vil en genopretning af kystzonen også sikre fiskebestandene og dermed kystfiskeriet. Derudover optager ålegræs og tang CO₂ meget effektivt. Og kan dermed også være en vigtig brik i klimakampen. Det skal undersøges meget mere i hvor høj grad stenrev, tangskove og f.eks. muslingebanker kan bidrage til at reducere kysterosion og højne biodiversiteten. Det bør også undersøges nærmere om opfiskning af strandkrabber i samspil med udplantning af ålegræs kan bidrage til genopbygning af ålegræsbede. Sådanne projekter bør man udvikle og udvide, da de mange strandkrabber forhindre etableringen af ålegræsset.

Arbejd med 3D-havfarme

At dyrke havet kan bidrage til at flytte dele af den landbaserede produktion ud på havet og på den måde reducere CO₂ og næringsalte. Derudover kan sådanne "havmarker" bidrage til at sikre den marine biodiversitet^v, da der dyrkes tang hvori dyr kan gemme sig. Derfor bør en del af biodiversitetspakken være undersøge om havmarker er en god løsning i Danmark. Dette kan gøres via pilotprojekter og/eller via støtte til havbønder, der vil starte sådanne projekter.

Sæler og skarver kan påvirke den overordnede biodiversitet

Der er kommet flere sæler og skarver. Kystfiskerne oplever at fiskene forsvinder fra kystzonen når der kommer mange sæler, og skarverne æder særligt mindre fisk og yngel. Der bør derfor hurtigst muligt, gerne inden sommeren 2020, igangsættes et arbejde, der ser på, om disse arter har en negativt effekt på andre arter, og om en regulering af sæl og skarv er nødvendig, for at opnå vores øvrige naturmål og mål for fiskebestande.

Hvis det har interesse, vil vi meget gerne uddybe vores ideer og tanker.

Med venlig hilsen Søren Jacobsen, kystfisker og formand for Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri

E-mail: fisker@jacobsen.mail.dk.

Læs mere om skånsomt kystfiskeri og foreningen på: www.skaansomtkystfiskeri.dk

---

ⁱ Ny Miljøundersøgelse af "Disken", Øresund. Rambøll. 2018

ⁱⁱ Danmarks Havstrategi II første del. Miljø- og Fødevareministeriet. 2019

ⁱⁱⁱ ICES advice. Herring (*Clupea harengus*) in subdivisions 20–24, spring spawners (Skagerrak, Kattegat, and western Baltic). May 2019.

^{iv} <https://www.greenwave.org/>